

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

บทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย รายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับปัญหาและเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีตามความเห็นของครูที่มี อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน และเพื่อประมวลข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนสายสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 3,413 คน จาก 65 โรงเรียน และการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของยามานะ (พิสนุ พองศรี, 2554: 112)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการดังนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูรับผิดชอบฝ่ายวิชาการทั้งหมด 130 คน โดยการเจาะจงและสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างตัวแทนครูผู้สอนทั่วไปจำนวน 260 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อแบบไม่ใส่คืนตามสัดส่วนของแต่ละขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 คน ขนาดกลาง 92 คน และขนาดเล็ก 124 คน อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูที่ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าและรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน และตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 4 คน ต่อโรงเรียนจากทั้งหมด 65 โรงเรียน ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้มีสัดส่วนที่มากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำอยู่ 32 คน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมาก

ที่สุด จำแนกเป็นครูฝ่ายวิชาการจำนวน 130 คนและครูผู้สอนทั่วไป จำนวน 260 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 390 คน และกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้ 1. แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเพื่อนำไปใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามจำนวน 65 โรงๆละ 6 ชุด รวมทั้งหมด 390 ชุด โดยใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ และสัปดาห์ที่ 3-4 ลงไปเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง บางส่วนให้ส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์โดยมีการติดต่อทางโทรศัพท์เป็นระยะๆจนได้ครบจำนวนแบบสอบถาม 390 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และประสานงานนัดวัน เวลา เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

ในโรงเรียน ขนาดเล็ก 3 โรงเรียนละ 1 คน ขนาดกลาง 3 โรงเรียนละ 1 คน และขนาดใหญ่ 3 โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 9 โรงเรียน 9 คน โดยได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในเครื่องอัดเสียงและทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคำนวณผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายด้านและรายรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายและวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มี อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลเรียนตามลำดับ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test) หากพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และจากการสัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแจกแจงความถี่ และประมวลผลความคิดเห็นที่ได้สรุปเป็นผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามวัตถุประสงค์วิจัยดังนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 30- 50 ปี ร้อยละ 49.0 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ร้อยละ 92.1 ประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 52.8 และที่ปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ขนาดเล็กไม่เกิน 500 คน ร้อยละ

47.7 ขนาดกลางตั้งแต่ 501-1,500 คน ร้อยละ 35.4 และขนาดใหญ่ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป ร้อยละ 16.9

5.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและด้านการวัดผลและประเมินผลมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง

เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านหลักสูตร ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรมี 6 รายการอยู่ในระดับ มาก และอีก 4 รายการ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มี 6 รายการอยู่ในระดับ มาก และอีก 5 รายการ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอนมี 4 รายการอยู่ในระดับ มาก และอีก 6 รายการ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ด้านการวัดผลและประเมินผล ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลทั้งหมด 12 รายการอยู่ในระดับ มาก

5.3 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

5.3.1 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.3.2 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความเห็นของครูผู้สอน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยระดับความเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสูงกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันในด้านหลักสูตรและสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับความเห็นต่อการบริหารงานวิชาการทั้งสองด้านดังกล่าวนี้สูงกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนด้านที่เหลือพบว่าไม่แตกต่างกัน

5.3.3 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์การทำงานทุกด้านในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันยกเว้น ด้านสื่อเทคโนโลยี การเรียนการสอนมีความแตกต่างกัน จึงใช้การเปรียบเทียบ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความแตกต่างกันระหว่างต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป และระหว่าง 5-10 ปี กับ ประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

5.3.4 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.4 ผลการประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้

5.4.1 ด้านหลักสูตร ผลปรากฏว่า การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นบางครั้งไม่ตรงกับสภาพของท้องถิ่นนั้นๆจึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ไม่เต็มที่ หลักสูตรมีมากเกินไป จนทำ

ให้นักเรียนเรียนมากแต่ไม่ได้เกิดผล และจำนวนชั่วโมงเรียนในบางรายวิชามีมากเกินไป ทำให้เด็กรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อต้องเจอวิชานั้นทุกวันหรือบ่อยเกินไป

ข้อเสนอแนะทางการพัฒนา ได้แก่ ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตรงตามสภาพของแต่ละท้องถิ่นให้ความสำคัญกับชุมชน แบ่งหลักสูตรออกตามความสามารถ ความชำนาญของเด็กนักเรียน มีหลักสูตรที่แน่นอน มีการพัฒนาแต่ไม่ใช้การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องให้ความสำคัญแก่โรงเรียนในการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาจัดอบรมหลักสูตรบูรณาการและสนับสนุนให้ใช้ทุกโรงเรียน ให้ครูผู้สอนทั้งในวิชาสามัญและศาสนา ร่วมกันจัดทำหลักสูตรร่วมกันโดยเฉพาะในวิชาที่บูรณาการ ให้ใช้หลักสูตรที่อ่านออกเขียนได้ หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นความยากง่ายให้เหมาะสม คำนึงถึงความต่างระหว่างนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนทำได้จริง ต้องครอบคลุมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับหลักสูตร สำรวจความต้องการของคนในชุมชน เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรการสอนต่อไป ส่งเสริมให้สถานศึกษา มีการประเมินหลักสูตรของตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับชั่วโมงเรียนให้น้อยลง

5.4.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลปรากฏว่า นักเรียนใช้เวลาในการเรียนมากเกินไปจนทำให้นักเรียนขาดทักษะการดำรงชีวิต ครูยังไม่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูผู้สอนนั้นมีไม่ตรงตามวุฒิจึงทำให้การจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะทางการพัฒนา ได้แก่ ให้นักเรียนเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตจากสภาพความเป็นจริง ครูผู้สอนควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มากกว่านี้ ควรวิเคราะห์แนวข้อสอบโอเน็ตเพื่อนำมาจัดการเรียนรู้ ให้ครูจัดการเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงสภาพห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการเรียนนอกห้องเรียนเพื่อเปลี่ยนแปลงรับรู้สิ่งใหม่ๆ นอกห้องเรียน ครูต้องมีกลยุทธ์ที่หลากหลายที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เพราะนักเรียนมีความแตกต่างกัน ควรเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกัน จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ปรับกิจกรรมให้ลดลงเพื่อให้เด็กได้รับความรู้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จัดวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สนับสนุนส่งเสริม จัดอบรมครูทุกๆ ปี ทุกกลุ่มสาระและให้ได้ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เนื้อหาครอบคลุม จัดให้มีการนิเทศการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ เพื่อให้ครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนต่างๆ ที่หลากหลายให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุด

5.4.3 ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน ผลปรากฏว่า ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อและเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ไม่มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และขาดการส่งเสริม การพัฒนาทางด้านสื่อ เทคโนโลยี และทัศนคติของผู้รับใบอนุญาตที่มีต่อเทคโนโลยียังไม่ดีพอ ยังไม่เห็นความสำคัญ

ข้อเสนอแนะทางการพัฒนา ได้แก่ จัด สื่อ เทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนและนักเรียน โรงเรียนควรบริการ อำนวยความสะดวกในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนควรพัฒนาไปตามศักยภาพของผู้เรียนและความทันควรควรผลิตสื่อให้ทันกับรายวิชาที่จะสอนและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการสอนของครู โรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพื่อหาข้อมูล และร่วมกันแก้ปัญหา

5.4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล ผลปรากฏว่า การวัดและประเมินผล ในปัจจุบันให้นักเรียนทุกคนต้องผ่านการประเมิน จึงทำให้นักเรียนที่จบหลักสูตรไม่มีมาตรฐานและคุณภาพ ความเที่ยงตรง แม่นยำและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และโรงเรียนขาดมาตรการในการจัดการนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผล

ข้อเสนอแนะทางการพัฒนา ได้แก่ ควรประเมินตามสภาพจริง ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในวิชาศาสนา ที่บูรณาการกับหลักสูตรในวิชาสามัญ ครูทั้งวิชาสามัญและศาสนามีการอบรม/ประชุมในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อได้ข้อสรุปที่เป็นไปในทางเดียวกัน มีการวัดและประเมินผลอยู่เสมอให้เป็นปัจจุบัน เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเพื่อวัดผลและประเมินผลให้ดีขึ้น การวัดและการประเมินผลควรแยกกระหว่างเด็กที่เก่งกับเด็กที่อ่อนกว่าให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างจริงจังและนำไปแก้ปัญหาได้ ให้มีวิทยากรข้างนอกมาให้ความรู้ ในด้านการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง เพื่อสนองวัตถุประสงค์ ผลิตเครื่องมือที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะประเมินผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่อง และติดตามผลการประเมินทุกครั้ง พยายามหาข้อสอบโอเน็ตหรือข้อสอบอื่นให้นักเรียนฝึกทำ ข้อสอบบ่อยๆ ควรปลูกฝังความสำคัญของการศึกษาภาควิชาสามัญ และรายงานผลการเรียนแก่นักเรียน ผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

5.5 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน รายละเอียดปรากฏดังนี้

5.5.1 ด้านหลักสูตร สำหรับแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตรงตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับชุมชน แบ่งหลักสูตรออกตามความสามารถ ความชำนาญ ของเด็กนักเรียน เน้นการอ่าน ออกเขียนได้ มีหลักสูตรที่แน่นอน มีการพัฒนาตลอดเวลาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ต้องให้ความสะดวกแก่โรงเรียนในการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดอบรมหลักสูตรบูรณาการอิสลามศึกษาและสนับสนุนให้ใช้ทุกโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ครูผู้สอนในวิชาสามัญและศาสนาร่วมกันจัดทำหลักสูตรร่วมกันโดยเฉพาะในวิชาที่บูรณาการ ให้ใช้หลักสูตรที่อ่าน ออกเขียนได้ หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นความยากง่ายให้เหมาะสม คำนึงถึงความต่างระหว่างนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนทำได้จริง ต้องครอบคลุมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับหลักสูตร ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประเมินหลักสูตรของตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับชั่วโมงเรียนให้น้อยลง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการวิเคราะห์หลักสูตร มีการเพิ่มเติมสาระและกระบวนการต่างๆให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการส่งครูไป อบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ นอกพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียนทุกครั้ง

5.5.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ สำหรับแนวทางการพัฒนา ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรเน้นในเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ให้มาก ให้นักเรียนเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตจากสภาพความเป็นจริง จัดการเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ มีการเรียนนอกห้องเรียนเพื่อเปลี่ยนแปลงรับรู้สิ่งใหม่ๆนอกห้องเรียน ครูต้องมีกลยุทธ์ที่หลากหลายที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพราะนักเรียนมีความแตกต่างกัน ควรเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกัน จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียน มีการจัดอบรมครูทุกๆปีทุกกลุ่มสาระ ส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนต่างๆที่หลากหลายให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มากขึ้น

5.5.3 ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน สำหรับแนวทางการพัฒนา ได้แก่ จัด สื่อ เทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถ สืบค้นหาข้อมูลได้อย่างทั่วถึง ผู้บริหารควรบริการ อำนวยความสะดวกในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนต่างๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อและพัฒนาให้

ทันกับรายวิชาที่จะสอนและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น มีการจัดอบรม/สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนให้มากขึ้นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีการประเมินร่วมกับครูเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อการศึกษาในปลายภาคเรียน ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-book เป็นต้น ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อทั้งด้านวิทยาศาสตร์และวิชาสามัญทุกกลุ่มสาระ ในการจัดการเรียนการสอนควรใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย จัดให้เหมาะกับนักเรียน เพราะนักเรียนมีหลายบริบทที่แตกต่างกัน ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ

5.5.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล สำหรับแนวทางการพัฒนา ได้แก่ มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง ต้องให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในวิชาศาสนาที่บูรณาการกับหลักสูตรในวิชาสามัญ ครูทั้งวิชาสามัญและศาสนาต้องมีการอบรม/ประชุมในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อให้เป็นไปในทางเดียวกัน ต้องมีการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและให้เป็นปัจจุบัน มีการเข้าถึงกับนักเรียนที่มีปัญหาและถามถึงสภาพปัญหาด้านการเรียนอย่างสม่ำเสมอ การวัดและการประเมินผลควรแยกแยะระหว่างเด็กที่เก่งกับเด็กที่อ่อนกว่า มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างจริงจังและนำไปแก้ปัญหาได้ มีวิทยากรข้างนอกมาให้ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง เพื่อสนองวัตถุประสงค์ ผลิตเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะประเมินผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องและติดตามผลการประเมินทุกครั้งและรายงานผลการเรียนแก่นักเรียน ผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่นำมาอภิปราย เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มุฮัมมัดนาเซ สามะ (2552) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับนิลวรรณ วัฒนา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีการ ปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับจินดา ทรัพย์เมฆ (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความ พึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้น พื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ ในระดับมากเช่นกัน

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ยังขาดการ บริหารและการจัดการการศึกษาที่ดี ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของงาน วิชาการ โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่แปรสภาพเป็นควบคู่สามัญผู้บริหารยึดกับ การบริหารและการจัดการศึกษาระบบเก่า ดังเดิมอยู่ ยังขาดความชำนาญในการบริหารด้านต่างๆ ยัง ไม่คุ้นเคยกับเทคนิคการบริหารในรูปแบบการบริหารงานใหม่ๆ ในยุคการปฏิรูปการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน และด้าน การวัดผลและประเมินผลที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการบริหารและจัดการการศึกษา ทั้งหมดที่กล่าวมา น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีในภาพรวมอยู่ในระดับมากด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก และอยู่ใน ระดับ ปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของหลักสูตร ให้เหมาะสมกับบริบท รองลงมาคือ จัดประชุมเพื่อวางแผนโดยผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับครูเกี่ยวกับการ นำหลักสูตรไปใช้ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ครูและ ผู้ปกครองได้กำหนดทิศทางของหลักสูตรตามความต้องการของชุมชน

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเชี่ยวชาญในด้านหลักสูตร ขาดการตระหนักถึงความสำคัญ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นบางครั้งไม่ตรงกับสภาพของท้องถิ่นนั้นๆ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ไม่เต็มที่ หลักสูตรมีมากเกินไป ทำให้นักเรียนเรียนมากแต่ไม่ได้เกิดผล และจำนวนชั่วโมงเรียนในบางรายวิชามีมากเกินไป ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อต้องเจอวิชานั้นทุกวันหรือบ่อยเกินไปซึ่งสอดคล้องกับสมปอง เสงี่ยมไพร (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาตามลำดับ ส่วนด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่าปัญหาการบริหารงาน วิชาการด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ มาก และอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กระบวนการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลา รองลงมาคือ ครูผู้สอนมีเทคนิควิธีการสอน อย่างหลากหลายในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนใช้เวลาในการเรียนมากเกินไป ทำให้นักเรียนขาดทักษะการดำรงชีวิต ครูยังไม่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนนั้นมีไม่ตรงตามวุฒิจึงทำให้การจัดการกระบวนการ จัดการเรียนรู้ไม่ตรงตามหลักสูตร และการจัดการการเรียนการสอนยังไม่ตามเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่ได้สรุปว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ สำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ การที่ผู้เรียน จะมีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางสมอง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการเรียนรู้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน

2. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม จัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญกับสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสาน ความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกัน

4. ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรม

5. จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

6. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แบบกัลยาณมิตร แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายใน สถานศึกษา

7. ส่งเสริมให้มีการวิจัย (การวิจัยในชั้นเรียน) เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้

8. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา มีวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ หลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม

9. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ จัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ และอื่นๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับฟาริด เตมะหมัด (2550) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งรายด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้นงานวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาที่ พบว่ามีการดำเนินงานในระดับมาก

3. ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน พบว่าปัญหาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดย ภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ มาก และ

ระดับ ปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดให้มีการใช้ประโยชน์จากสื่อที่มีอยู่ตามสภาพจริง อย่างคุ้มค่า รองลงมาคือ กำหนดนโยบายเพื่อวางแผนที่จะส่งเสริมการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษาอย่างชัดเจน และจัดให้มีบุคลากรเพื่อแนะนำติดตามในเรื่องของวิธีการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อและเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ไม่มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และขาดการส่งเสริม การพัฒนาทางด้านสื่อ เทคโนโลยี และทัศนคติของผู้รับใบอนุญาตที่มีต่อเทคโนโลยียังไม่ดีพอ ยังไม่เห็นความสำคัญ เพียงใด ดังที่ อัลบัซดาดี (อ้างถึงใน อิบราฮีม ณรงค์ รักษาเขต, 2546 : 62) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้สื่อการสอนนั้นจะต้องให้สอดคล้องกับนักเรียน ดังนั้น ความเหมาะสมและความสอดคล้องของสื่อกับผู้เรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้ สื่อ ซึ่งหลักเกณฑ์และข้อควรคำนึงในการเลือกใช้สื่อการสอนนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 39, 2546 : 13 ; ถวัลย์ มาศจรัส, 2545 : 104 ; กรมวิชาการ, 2546 : 276 – 277 ; จริยา เหนียนเฉลย, 2546 : 18 – 19 ; หลักสูตรอิสลามศึกษาปริศนอื่นๆ, 2547 : 24) มีดังนี้ คือ

1. มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
2. ความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่นๆ
3. ความเหมาะสม สื่อที่จะใช้นั้นต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
4. ความถูกต้อง สื่อที่จะใช้นั้นต้องช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อสรุปได้อย่างถูกต้อง
5. ความเข้าใจ จะต้องช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง
6. ประสิทธิภาพที่ได้รับ สื่อที่จะใช้นั้นต้องช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียน
7. ต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นจำนวนนักเรียน ความสามารถ ความสนใจรวมทั้งทักษะและรูปแบบการเรียนของผู้เรียน
8. มีความเหมาะสมกับทัศนคติและทักษะของผู้สอนและมีความสะดวกในการใช้งาน
9. ใช้การได้ดี มีความน่าสนใจและมีคุณภาพทางด้านการผลิตในแง่ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้

10. มีความประหยัด คำนึงกับราคาและการลงทุนในการผลิตและการนำมาใช้

11. สื่อนั้นต้องช่วยให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามที่ครูต้องการ

12. ระยะเวลาในการเสนอสื่อการเรียนการสอนต้องมีความเหมาะสม

13. สื่อนั้นควรช่วยเสนอแนะกิจกรรมอื่นๆที่นักเรียนอาจปฏิบัติเพิ่มเติมได้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับมูฮัมมัดนาเซ สามะ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษา ด้านการวางแผนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการดำเนินการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมปอง เสงัดอนไพร (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาตามลำดับ ส่วนด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ มาก เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดตั้งครูผู้ดูแลรับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ จัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมินการเรียนการสอน กำหนดกฎเกณฑ์ปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผล และจัดให้มีระบบด้านการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจกระบวนการเรียนรู้อยู่ได้

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการวัดและประเมินผลในปัจจุบันให้นักเรียนทุกคนต้องผ่านการประเมิน จึงทำให้นักเรียนที่จบหลักสูตรไม่มีมาตรฐานและ

คุณภาพ ความเที่ยงตรง ความแม่นยำและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และโรงเรียนขาดมาตรการในการจัดการนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึง ผู้บริหาร มีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในเรื่อง

1.1. ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล

1.2. ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง

1.3. มาตรฐานในการสอบวัดผล

1.4. การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง

2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

3. พยายามส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ

4. การจัดตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ

5. ควรมีการประเมินผลการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนวทางในการนำไปปรับใช้ครั้งต่อไป และยังสอดคล้องกับฟาริด เตมะหมัด (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งรายด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้นงานวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาที่พบว่าการดำเนินงานในระดับมาก สอดคล้องกับแสงเดือน มาลีรักษ์ (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ยกเว้นด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานหลักสูตรและการนำไปใช้และงานห้องสมุดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “ปานกลาง” และยังสอดคล้องกับ ฟาริด เตมะหมัด (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทั้งรายด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้นงานวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ และงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาที่พบว่ามีการดำเนินงานในระดับมาก

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีตามความเห็นของผู้บริหารและครูที่มี อยุ่ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและที่ปฏิบัติอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการพัฒนาของการบริหารงานวิชาการแต่ละท่านมองประเด็นเป็นแนวทางเดียวกัน การจัดทำหลักสูตรบางครั้งไม่ตรงกับสภาพของโรงเรียน ชุมชนหรือท้องถิ่น หลักสูตรมีมากจนเกินไป จำนวนชั่วโมงเรียนบางรายวิชามีมากเกินไป นักเรียนเกิดความรู้สึกลบเบื่อหน่าย ครูยังไม่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับจริงใจแก้ไข (2555) ที่ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพและจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยระดับความเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนทั้งในภาพรวมและรายด้านมากกว่าครูที่มีระดับศึกษาปริญญาตรี

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการพัฒนาของการบริหารงานวิชาการของแต่ละท่านมองประเด็นเป็นแนวทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาอยู่ในระดับใดก็ตาม ซึ่ง ทศนี วงศ์ยืน (2553) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษา ควรมีหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงานวิชาการได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน

2. สถานศึกษาต้องมีกลไกควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทางวิชาการจะได้มีทิศทางพัฒนางานวิชาการอย่างชัดเจน และไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึง

4. สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน

5. สถานศึกษาต้องมีการประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการเพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงวางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการประสานงานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน

7. สถานศึกษาต้องสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัวและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนซึ่งสอดคล้องกับมูฮัมมัดนาเซ สามะ

(2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ตามความเห็นของครูอิสลามศึกษาที่มีตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ และวุฒิการศึกษาสามัญ และศาสนาแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารทุกประเภทต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการ งานที่ควรจะมีระบบ มีความรอบคอบ จึงจะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจการใด ควรจะมีการติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงได้ดีขึ้น จึงทำให้เกิดความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์ในการทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานนานจะเกิดความชำนาญ เกษินกว่าครูที่เพิ่งจบใหม่ๆมีประสบการณ์น้อย ยังไม่เคยประสบกับปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึง หลักการบริหาร ดังนี้

1. มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดเงิน จัดวัสดุอุปกรณ์ ได้เหมาะสม

2. ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการ งานที่ควรจะมีระบบ มีความรอบคอบ จึงจะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

3. มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจการใด ควรจะมีการติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงได้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการประเมินผลจะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับบุญเหลือ ปิ่นเจริญ (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการในสถาบันสร้างครูเขตภาคเหนือแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ลงมาและมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในสถาบันสร้างครูเขตภาคเหนือแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับนิลวรรณ วัฒนา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้ง โรงเรียนพบว่า มีสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด ขนาดใดก็ตาม มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา สอดคล้องกับ มิลเลอร์ (Miller, 1965 อ้างถึงใน วรรณรัตน์ ทายิดา, 2551) กล่าวว่า วิชาการถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารวิชาการ ถ้าฝ่ายวิชาการอ่อนฝ่ายอื่นก็อ่อนตามหน้าที่ของฝ่ายวิชาการ ได้แก่ การจัดโปรแกรมการสอน และการปฏิบัติตามโปรแกรมรวมทั้งการวัดผล การติดตามการสอนของครู อาจารย์และการเรียนการสอนของนักเรียน กรมสามัญศึกษา (2543) ได้กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของบริหารกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ทั้งในแง่การบริหารและการปฏิบัติงานของครู ผลงานทางวิชาการที่ได้รับผิดชอบ เป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียน คือการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียน งานวิชาการมีขอบข่ายงานครอบคลุมถึงการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ ทั้งนี้ต้องจัดทำเอกสาร หลักฐานที่เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการ ตลอดจนต้องมีการดำเนินงานประเมินและติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้องกับวิศิษฐ์ ปัดกันภัย (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาอำเภอเมืองระยอง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ระหว่างโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับจินดา ทรัพย์เมฆ (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1. แนวทางการพัฒนาด้านหลักสูตร

แนวทางการพัฒนาด้านหลักสูตร พบว่า ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตรงตามสภาพของแต่ละท้องถิ่นให้ความสำคัญกับชุมชน แบ่งหลักสูตรออกตามความสามารถ ความชำนาญของเด็กนักเรียน มีหลักสูตรที่แน่นอน มีการพัฒนาแต่ไม่ใช้การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องให้ความสะดวกแก่โรงเรียนในการกำหนดหลักสูตร สถานศึกษาจัดอบรมหลักสูตรบูรณาการและสนับสนุนให้ใช้ทุกโรงเรียน ให้ครูผู้สอนทั้งในวิชาสามัญและศาสนา ร่วมกันจัดทำหลักสูตรร่วมกัน โดยเฉพาะในวิชาที่บูรณาการ ให้ใช้หลักสูตรที่อ่านออกเขียนได้ หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นความยากง่ายให้เหมาะสม คำนึงถึงความต่างระหว่างนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนทำได้จริง ต้องครอบคลุมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับหลักสูตร ตำราความต้องการของคนในชุมชน เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรการสอนต่อไป ส่งเสริมให้สถานศึกษา มีการประเมินหลักสูตรของตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับชั่วโมงเรียนให้น้อยลง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการวิเคราะห์หลักสูตร มีการเพิ่มเติมสาระและกระบวนการต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการส่งครูไป อบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ นอกพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียนทุกครั้ง

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรการจัดการศึกษาที่ใช้ในบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต่างกัน เพราะ ส่วนใหญ่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนที่แปรสภาพจากโรงเรียนในมาตรา 15 (2) จึงทำให้ระบบการบริหารจัดการด้านหลักสูตรมีความต่างกัน ยังใช้ระบบเก่าในการจัดการศึกษา ผู้บริหารยังขาดทักษะความสามารถในการบริหารจัดการด้านหลักสูตร ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรถือเป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียนการสอน หากหลักสูตรไม่มีความชัดเจนระบบการจัดการเรียนการสอนก็ย่อมไม่ประสบความสำเร็จหรือเกิดความล่าช้า ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการยังมีจุดอ่อนและข้อบกพร่องในด้านหลักสูตร ดังนี้

1. ขาดการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา

2. การส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและระดับสูงไม่เพียงพอและที่สำคัญผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่นๆของสถานศึกษามากกว่างานวิชาการ 3. สถานศึกษาให้ความร่วมมือกับบุคคล ครอบครัว ชุมชนและองค์กรสังคมอื่นๆในการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการน้อย สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ได้นำเสนอผลการวิจัยเรื่อง กรอบทิศทางการวิจัยทางการศึกษาในอนาคต และประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมการศึกษาของประเทศไทย เกี่ยวกับ ปัญหาด้านหลักสูตร คือ การพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากครูผู้ใช้หลักสูตรยังขาดความรู้ความเข้าใจในอย่างถ่องแท้ในสาระของหลักสูตร หลักสูตรไปไม่ถึงมือผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษา การขาดแคลนงบประมาณในการบริหารหลักสูตร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับฟาริด เตมะหมัด (2550) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยในด้านหลักสูตรพบว่า โรงเรียนควรบูรณาการหลักสูตรอิสลามศึกษาให้มีความกระชับ และจัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาให้หมดไป จัดให้มีการสลับคาบเรียนระหว่างวิชาศาสนาและวิชาสามัญ ควรจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมให้กับครู การประชาสัมพันธ์หลักสูตรควรจัดในรูปแบบของป้ายนิเทศหรือการเผยแพร่เอกสารตามสถานที่ต่างๆที่มีความสำคัญต่อชุมชน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านหลักสูตรระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย สอดคล้องกับมูฮัมหมัดรยานี บากา (2554) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การบูรณาการสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยในด้านหลักสูตร พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรแยกกันนั้น จะประสบปัญหา คือ 1. การจัดเวลาเรียนมากเกินไป 2. งบประมาณไม่เพียงพอในการจ้างบุคลากร 3. นักเรียนไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น 4. โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรได้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด 5. นักเรียนเรียนหนักและไม่มีความสุขในการเรียนรู้ สอดคล้องกับกษิรา วาระรัมย์ (2556) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการวิจัยในด้านหลักสูตร พบว่า ควรอบรมการจัดทำหลักสูตรแก่ครู ควรจัดทำเอกสารคู่มือครูในการจัดหลักสูตร ควรดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียน และควรจัดทำแผนบริหารหลักสูตร

2. แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ควรให้นักเรียนเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตจากสภาพความเป็นจริง ครูผู้สอนควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มากกว่านี้ ควรวิเคราะห์แนวข้อสอบโอเน็ตเพื่อนำมาจัดการเรียนรู้ ให้ครูจัดการเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงสภาพห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการเรียนนอกห้องเรียนเพื่อเปลี่ยนแปลงรับรู้สิ่งใหม่นอกห้องเรียน ครูต้องมีกลยุทธ์ที่หลากหลายที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพราะนักเรียนมีความแตกต่างกัน ควรเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกัน จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ปรับกิจกรรมให้ลดลงเพื่อให้เด็กได้รับความรู้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จัดวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สนับสนุนส่งเสริม จัดอบรมครูทุกๆปี ทุกกลุ่มสาระและให้ได้ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เนื้อหาครอบคลุม จัดให้มีการนิเทศการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆเพื่อให้ครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนต่างๆที่หลากหลายให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุด

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนไม่วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มากเท่าที่ควร ยังไม่มีการจัดการเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการปรับปรุงสภาพห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ การเรียนนอกห้องเรียนเพื่อเปลี่ยนแปลงรับรู้สิ่งใหม่นอกห้องเรียนยังไม่มีมากเท่าที่ควร ครูยังไม่มีกลยุทธ์ที่หลากหลายที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพราะนักเรียนมีความแตกต่างกัน ควรเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกัน จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อันเป็นผลจากการฝึกและประสบการณ์ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ การที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจสิ่งที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการทางสมอง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการเรียนรู้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน
2. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญกับสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานความรู้ต่างๆให้สมดุลกัน
4. ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรม
5. จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
6. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แบบกัลยาณมิตร แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา
7. ส่งเสริมให้มีการวิจัย (การวิจัยในชั้นเรียน) เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
8. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา มีวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม
9. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ จัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และอื่นๆซึ่งสอดคล้องกับมสสช. สหลง (2557) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผลการวิจัยในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้พบว่า ครูมีความเห็นว่ามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คืออยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 64.76 เพราะโรงเรียนมีการกำกับดูแลติดตามให้ครูทำตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ ครูได้พัฒนาวิชาชีพ โดยให้ไปฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอน การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น สภาพการปฏิบัติของครูพบว่า 1. วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การศึกษาพื้นฐานความรู้ของนักเรียนก่อนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2. ครูมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ร่วมกับฝ่ายวิชาการมากที่สุด 3. กิจกรรมที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่มาจากคู่มือครู 4. วิธีการสอนที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือ การบรรยาย 5. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการเชื่อมโยงและบูรณาการกับวิชาอื่นๆ 6. ลักษณะการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ของครูนั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ มีสิ่งที่ควรพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 35.23 คือให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งให้ผู้ปกครอง สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาสอดคล้องกับ ฟาฎิมะฮ์ แวะสะมาแอ (2552) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอิสลามโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะภาษาไทย สำหรับเด็กมุสลิม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุสรณ์ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยในด้านการจัดการเรียนรู้พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอิสลาม โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะภาษาไทยสำหรับเด็กมุสลิม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ประโยชน์ต่อครูคือ ครูไม่ต้อง เสียเวลาในการจัดเตรียมการเรียนการสอนแบบบูรณาการอิสลาม เพราะเนื้อหาในแบบฝึกทักษะภาษาไทยฯ นี้ ส่วนใหญ่มีการบูรณาการอิสลามสมบูรณ์แล้ว นำมาใช้แล้วได้ผลดี สอดคล้องต่อ ความต้องการของท้องถิ่น ผลดีต่อนักเรียน คือ เด็กเรียนรู้ได้ง่าย เพราะเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ทำให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนมากขึ้น ส่งผลให้เด็กอ่านหนังสือได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ได้ความรู้ภาษาไทยแล้ว ยังเป็นการปูพื้นฐานให้เด็กได้เข้าใจ วัฒนธรรมของตนเองทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แบบเรียนมีเนื้อหาอ่านสนุก เด็กเรียนแล้วมีความสุข

3. แนวทางการพัฒนาด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน พบว่า จัดสื่อ เทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนและนักเรียน โรงเรียนควรบริการ อำนวยความสะดวกในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนควรพัฒนาไปตาม ศักยภาพของผู้เรียนและความทัน ครูควรผลิตสื่อให้ทันกับรายวิชาที่จะสอนและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการสอนของครู โรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพื่อหาข้อมูลและร่วมกันแก้ปัญหา

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สื่อ เทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและนักเรียน โรงเรียนยังไม่มีบริการ อำนวยความสะดวกในการใช้ สื่อ เทคโนโลยีมากเท่าที่ควร การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนยังไม่ได้รับพัฒนาไปตาม ศักยภาพของผู้เรียนและความทัน การจัดอบรม /สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการสอนของครู โรงเรียนเอกชนในจังหวัดปัตตานียังไม่เพียงพอ ดังที่ อัลบัซดาดี (อ้างถึงใน อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, 2546 : 62) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้สื่อการสอนนั้นจะต้องให้สอดคล้องกับนักเรียน ดังนั้นความเหมาะสมและความสอดคล้องของสื่อกับผู้เรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อ ซึ่งหลักเกณฑ์และข้อควรคำนึงในการเลือกใช้สื่อการสอนนั้น(กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 39,

2546 : 13 ; ถวัลย์ มาศจรัส, 2545 : 104 ; กรมวิชาการ, 2546 : 276 – 277 ; จริยา เหนียนเฉลย, 2546 : 18 – 19 ; หลักสูตรอิสลามศึกษาปริทัศน์, 2547 : 24) มีดังนี้ คือ 1. มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา 2. ความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่นๆ 3. ความเหมาะสม สื่อที่จะใช้นั้นต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน 4. ความถูกต้อง สื่อที่จะใช้นั้นต้องช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อสรุปได้อย่างถูกต้อง 5. ความเข้าใจ จะต้องช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง 6. ประสิทธิภาพที่ได้รับ สื่อที่จะใช้นั้นต้องช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียน 7. ต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นจำนวนนักเรียน ความสามารถ ความสนใจรวมทั้งทักษะและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน 8. มีความเหมาะสมกับทัศนคติและทักษะของผู้สอนและมีความสะดวกในการใช้งาน 9. ใช้งานได้ดี มีความน่าสนใจและมีคุณภาพทางด้านการผลิตในแง่ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ 10. มีความประหยัด คำนึงกับราคาและการลงทุนในการผลิตและการนำมาใช้ 11. สื่อนั้นต้องช่วยให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามที่ครูต้องการ 12. ระยะเวลาในการเสนอสื่อการเรียนการสอนต้องมีความเหมาะสม 13. สื่อนั้นควรช่วยเสนอแนะกิจกรรมอื่นๆที่นักเรียนอาจปฏิบัติเพิ่มเติมได้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับฟาริดเตมาหมัด (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า งานพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่าควรจัดตั้งสื่อเพื่อส่งเสริมให้ครูทุกคนได้ใช้สื่อ จัดให้มีบุคลากรเพื่อดูแลงานสื่อ มีการจัดทำทะเบียนและดูแล โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมให้ครูสามารถผลิตสื่อบางอย่างใช้เอง สอดคล้องกับ มุฮัมมัดนาเซ สามะ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือด้านสื่อการเรียนการสอน งบประมาณมีไม่เพียงพอในการที่จะผลิตสื่อให้มีความหลากหลาย และทันสมัย จากปัญหาดังกล่าวได้รับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขคือ ควรจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องให้เพียงพอต่อความต้องการและให้มีการอบรมการผลิตสื่อและวิธีการใช้สื่ออย่างถูกวิธี

4. แนวทางการพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผล

แนวทางการพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ควรประเมินตามสภาพจริง ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในวิชาศาสนา ที่บูรณาการกับหลักสูตรในวิชาสามัญ ครูทั้งวิชาสามัญและศาสนามีการอบรม/ประชุมในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อได้ข้อสรุปที่เป็นไปในทางเดียวกัน มีการวัดและประเมินผลอยู่เสมอให้เป็นปัจจุบัน เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเพื่อวัดผลและประเมินผลให้ดีขึ้น การวัดและการประเมินผลควรแยกระหว่างเด็กที่เก่งกับเด็กที่อ่อนกว่าให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างจริงจังและนำไปแก้ปัญหาได้ ให้มีวิทยากรข้างนอกมาให้ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง เพื่อสนองวัตถุประสงค์ ผลิตรุ่นมือที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะประเมินผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องและติดตามผลการประเมินทุกครั้ง พยายามหาข้อสอบโอเน็ตหรือข้อสอบอื่นให้นักเรียนฝึกทำข้อสอบบ่อยๆ ควรปลูกฝังความสำคัญของการศึกษาภาควิชาสามัญ และรายงานผลการเรียนแก่นักเรียน ผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ยังไม่มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนในด้านการวัดผลและประเมินผล ยังขาดระบบด้านการวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ ยังขาดการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตร ยังขาดวิทยากรข้างนอกมาให้ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง เพื่อสนองวัตถุประสงค์และ ผลิตรุ่นมือที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะประเมินผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังที่ สมศักดิ์ ลินธุระเวช (2545) ได้อธิบายว่า การวัดผล และการประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องจัดทำเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ มีมาตรฐานเดียวกันต้องวัดผลนักเรียนทั้งระดับชั้นและระดับโรงเรียน เป็นกระบวนการต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ แสดงว่าการวัดและการประเมินผลมีความหลากหลาย และเป็นหน้าที่ของโรงเรียนกับเกณฑ์คุณภาพการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมบูรณ์ ประเสริฐสังข์ (2543) ที่ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ควรจัดให้มีการสัมมนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพควรจัดประชุมคณะกรรมการวิชาการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการสอนของครู การประเมินผลของนักเรียนเพื่อให้หัวหน้าหมวดวิชาพิจารณานำไปแก้ไขและพัฒนาในหมวดวิชาเป็นประจำทุกปีการศึกษา ควรให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล สอดคล้องกับฟาริด เตมะหมัด (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการ

ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า งานวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน พบว่าควรจัดให้มีคณะกรรมการวัดผลประเมินผล เน้น การวัดจากสภาพจริงของผู้เรียน ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนางานวัดผลอย่างสม่ำเสมอ วัดผล เป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการซ่อมเสริมแก่ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินด้วยกิจกรรมที่มุ่ง เสริมองค์ความรู้แก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัย ขอเสนอกลยุทธ์ในการดำเนินการดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทตาม สภาพของแต่ละท้องถิ่นให้ความสำคัญกับชุมชน แบ่งหลักสูตรออกตามความสามารถ ความชำนาญ ของผู้นักเรียน มีหลักสูตรที่แน่นอน มีการพัฒนาตลอดเวลา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน 2551 ต้องให้ความสำคัญแก่โรงเรียนในการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดอบรม / สัมมนาบูรณาการหลักสูตรและสนับสนุนให้ใช้ทุกโรงเรียน ครูผู้สอนทั้งในวิชาสามัญและศาสนามี การจัดทำหลักสูตรร่วมกัน เน้นหลักสูตรที่อ่าน ออกเขียนได้ หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่น ความ ยากง่ายให้เหมาะสม คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนทำได้จริง ครอบคลุมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับหลักสูตร และมีการสำรวจความต้องการของ คนในชุมชน เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนต่อไป

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรเน้นใน เรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตจากสภาพความเป็นจริง จัดการ เรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ มีการเรียนนอกห้องเรียนเพื่อเปลี่ยนแปลง รับรู้สิ่งใหม่นอกห้องเรียน ครูต้องมีกลยุทธ์ที่หลากหลายที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เพราะนักเรียนมีความแตกต่างกัน ควรเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกัน จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียน มีการจัดอบรมครูทุกปี ทุกกลุ่มสาระ ส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนต่างๆที่ หลากหลายให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มากขึ้น

3. ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน มีการจัด สื่อ เทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถ สืบค้นหาข้อมูลได้อย่างทั่วถึง อำนวยความสะดวกในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนต่างๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อและพัฒนาให้ทันกับรายวิชาที่จะสอนและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น มีการจัดอบรม/ สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนให้มากขึ้นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีการประเมินร่วมกับครูเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อการศึกษาในปลายภาคเรียน ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-book เป็นต้น ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อทั้งด้านวิทยาศาสตร์และวิชาสามัญทุกกลุ่มสาระ ในการจัดการเรียนการสอนควรใช้สื่อการเรียนที่มีความหลากหลาย จัดให้เหมาะกับนักเรียน เพราะนักเรียนมีหลายบริบทที่แตกต่างกัน

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง ต้องให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในวิชาศาสนาที่บูรณาการกับหลักสูตรในวิชาสามัญ ครูทั้งวิชาสามัญและศาสนาต้องมีการอบรม/ประชุมในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อให้เป็นไปในทางเดียวกัน ต้องมีการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและให้เป็นปัจจุบัน มีการเข้าถึงกับนักเรียนที่มีปัญหาและถามถึงสภาพปัญหาด้านการเรียนอย่างสม่ำเสมอ การวัดและการประเมินผลควรแยกระหว่างเด็กที่เก่งกับเด็กที่อ่อนกว่า มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างจริงจังและนำไปแก้ปัญหาได้ มีการเชิญวิทยากรข้างนอกมาให้ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง เพื่อสนองวัตถุประสงค์ มีการผลิตเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะประเมินผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องและติดตามผลการประเมินทุกครั้ง และรายงานผลการเรียนแก่นักเรียน ผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

การนำนโยบายหรือกลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี การปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์จากผลการวิจัย ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลพัฒนาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีสามารถกำหนดเป็นมาตรการเพื่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การค้นคว้าวิจัยในเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีได้ประโยชน์อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ผู้วิจัยขอเสนอการวิจัยดังนี้

1. ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยหัวข้อลักษณะเดียวกันนี้
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดใกล้เคียง และเปรียบเทียบกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรัฐในจังหวัดใกล้เคียงเช่นกัน
3. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เช่น ภาวะผู้นำทางวิชาการ คุณลักษณะผู้นำต่อการบริหารวิชาการ ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นต้น
4. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
5. ควรศึกษาการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี